
Rok 2010 jest Europejskim Rokiem Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

---

Warszawa, 18 stycznia 2010

Ruch ATD chce budować z młodymi ludźmi Europę, która nie pomija nikogo

21 stycznia przedstawiciele rządów krajów Unii Europejskiej zainaugurują Europejski Rok Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Natomiast 19 stycznia swoje przesłanie do mediów wystosują europejskie organizacje pozarządowe.

Rok ten przypomina nam o przyjętym dziesięć lat temu przez kraje członkowskie zobowiązaniu do „podjęcia zdecydowanych działań na rzecz wyeliminowania ubóstwa” do roku 2010. Europa poczyniła krok w kierunku ochrony podstawowych praw osób doświadczających ubóstwa, jednak światowy kryzys gospodarczy przyczynił się do pogłębienia nierówności.

Ruch ATD Czwarty Świat zwraca uwagę, że sam wzrost gospodarczy nie wystarczy, aby wyeliminować skrajne ubóstwo. Cel ten może zostać zrealizowany dopiero wtedy, gdy programy europejskie współtworzone będą z udziałem osób najuboższych, będą respektować niepodzielność i nienaruszalność praw człowieka oraz zaangażować obywateli.

W roku 2010, ogłoszonym przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Młodzieży, **ATD Europa stawia sobie za cel wyjście na przeciw młodym ludziom, zwłaszcza tym, którzy doświadczają izolacji. Ruch ATD pragnie wspierać projekty młodych oraz razem z nimi budować Europę, która nie pomija nikogo.**

Młodzi już działają i podejmują refleksje. Na co dzień doświadczają obaw i niepokoju co do swojej przyszłości, ale jednocześnie mają w sobie gotowość do szukania pozytywnych rozwiązań. Słuchajmy ich głosu i wesprzyjmy ich działania.

W trakcie całego roku odbędą się krajowe i międzynarodowe spotkania młodych ludzi doświadczających ubóstwa oraz młodych ludzi, którzy nie doświadczają takich trudności. Będą oni mogli wymieniać się doświadczeniami oraz sformułować swoje postulaty dla Europy.

Postulaty zostaną ogłoszone publicznie na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem 17 października 2010.

*W Polsce projekty angażujące młodych ludzi można śledzić na stronie www.pokolenie2010.pl. Stronę można już odwiedzać. Będzie ona oficjalnie upubliczniona w lutym 2010, kiedy rozpocznie się **specjalny rządowy program na Rok 2010** (patrz www.mpips.gov.pl/index.php?gid=1334). Pokolenie 2010 jest jeden z wielu projektów proponowanych przez ATD Polska w ramach obchodów roku 2010. (Patrz www.atd.org.pl)*

Ruch ATD Czwarty Świat

www.atd.org.pl

Ruch ATD jest organizacją pozarządową niezwiązaną z żadnym ruchem politycznym ani religijnym. Został założony w roku 1957 przez Józefa Wrzesińskiego i działa w ponad trzydziestu krajach Europy, Afryki, Ameryki Północnej oraz Południowej, a także w regionie Oceanu Indyjskiego i Azji. Ruch ATD walczy o prawa człowieka, a zwłaszcza o zapewnienie dostępu do praw osobom najuboższym. Od roku 1991 posiada status konsultacyjny przy Radzie Gospodarczej i Społecznej Narodów Zjednoczonych (ECOSOC). ATD posiada status konsultacyjny przy organizacjach: UNICEF, UNESCO oraz Międzynarodowej Organizacji Pracy, a także uczestniczy w pracach Rady Europy. Posiada również stałe przedstawicielstwo przy Unii Europejskiej.

Kontakt : atd-warszawa@neostrada.pl i Pierre Klein – Koordynator krajowy ATD
505 222 609

ONZ ogłasza rok 2010 Międzynarodowym Rokiem Młodzieży

W trosce o wykorzystanie energii, wyobraźni i inicjatywy młodzieży z całego świata w pokonywaniu wyzwań stojących przed ludzkością, od wspierania pokoju do pobudzania rozwoju gospodarczego, ONZ ogłasza Międzynarodowy Rok Młodzieży, począwszy od dnia 12 sierpnia 2010.

„W Międzynarodowym Roku chodzi o pogłębianie pełnego i efektywnego uczestnictwa młodzieży we wszystkich aspektach życia społecznego”. Kontakt ONZ ds. Młodzieży Nicola Shepherd powiedziała: „Zachęcamy wszystkie sektory społeczeństwa do współpracy z młodzieżą i organizacjami młodzieżowymi, aby lepiej zrozumieć ich potrzeby i problemy oraz rozpoznać wkład, który mogą wnieść w życie społeczeństwa”.

W rezolucji ogłaszającej Rok, Zgromadzenie Ogólne wezwało rządy, społeczeństwa obywatelskie, obywateli i społeczności na całym świecie do wsparcia działań na szczeblu lokalnym i międzynarodowym z okazji imprezy.

Pod hasłem „Dialogu i wzajemnego zrozumienia”, Rok ma na celu promowanie dialogu i pogłębianie zrozumienia między pokoleniami oraz promowanie idei pokoju, poszanowania praw człowieka, wolności i solidarności.

To także zachęca młodych ludzi do poświęcenia się na rzecz wspierania postępu, w tym realizacji Milenijnych Celów Rozwoju ONZ (MDG), które starają się zredukować wiele zła społecznego, począwszy od skrajnego ubóstwa i głodu, poprzez śmiertelność matek i noworodków, do braku dostępu do edukacji i opieki zdrowotnej, wszystkie do roku 2015.

Kilka międzynarodowych wydarzeń zostało już zaplanowanych w ciągu roku, w tym V Światowy Kongres Młodzieży od 31 lipca do 13 sierpnia w Stambule i Światowej Konferencji na Rzecz Młodzieży w Meksyku od 24 do 27 sierpnia. Oba spotkania skoncentrują się na młodzieży i zrównoważonym rozwoju w kontekście Milenijnych Celów Rozwoju.

Inauguracyjne Igrzyska Olimpijskie Młodzieży w Singapurze w dniach od 14 do 26 sierpnia będą dążyć do inspirowania młodzieży na całym świecie do przyjęcia, ucieleśnienia i wyrażenia wartości olimpijskich, czyli doskonałości, przyjaźni i szacunku.

17 grudnia 2009

Razem przeciw ubóstwu...

400 dni do końca roku 2010

Drugi list informujący o projektach Ruchu ATD oraz innych organizacji w ramach roku 2010, Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym

Stowarzyszenia Przyjaciół Międzynarodowego Ruchu ATD Czwarty Świat (www.atd.org.pl)

Żeby Rok 2010 naprawdę przyniósł zmianę tym, którzy doświadczają skrajnego ubóstwa i wykluczenia społecznego!

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele,

Za kilka dni będziemy świętować Boże Narodzenie i początek Nowego Roku! Przyjmijcie od nas najlepsze życzenia!

To będzie też początek roku 2010, Europejskiego Roku Walki z Ubóstwem i Wykluczeniem Społecznym. Jak już wicie, będziemy wysyłać ten list co 100 dni, aż do początku roku 2011. Będziemy dzielić się wiadomościami o różnych inicjatywach, które dają głos i miejsce osobom doświadczającym ubóstwa i wykluczenia, tak by wspólne dążenia mogły doprowadzić do potrzebnych zmian.

Dziś chcielibyśmy poinformować o 3 projektach, które ATD zamierza prowadzić w 2010 r.

1 – Pierwszy jest projekt Pokolenie 2010

Już Wam pisaliśmy o inicjatywie „Pokolenie 2010” w liście „500 dni...”. Projekt ma na celu zaangażowanie dorosłej młodzieży ze wszystkich środowisk w Polsce (a szczególnie z tych biedniejszych) w działania obywatelskie z okazji Roku Europejskiego. Już przygotowaliśmy stronę internetową www.pokolenie2010.pl. Możecie już ją odwiedzać. Będzie ona oficjalnie upubliczniona w lutym 2010, kiedy rozpocznie się specjalny rządowy program na Rok 2010 (patrz www.mpips.gov.pl/index.php?gid=1334). Następnym krokiem tego projektu będzie organizacja warsztatu dla młodych ludzi zgromadzonych na spotkaniu Taize w Poznaniu pod koniec roku 2009.

2 – Drugi projekt to Innowacje 2010

Ten projekt już się rozpoczął i możecie odwiedzać stronę: www.innov2010.eu aby się więcej dowiedzieć.

Jak osiągnąć sukces w pracy społeczno-wychowawczej, w duchu godności, sprawiedliwości i pokoju w naszym społeczeństwie?

Jak zachęcić do innowacji w tej dziedzinie, które byłyby rzeczywistym wsparciem dla rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem?

Te oto pytania chcemy zadać specjalistom, praktykom, wolontariuszom i studentom nauk społecznych, w trakcie cyklu spotkań i refleksji nad wkładem pracy socjalnej w walce z ubóstwem i wykluczeniem.

Mamy nadzieję, że ten projekt doda siły młodym ludziom czy doświadczonym pedagogom i pracownikom socjalnym w szukaniu nowych sposobów wspierania ubogich rodzin w nadchodzących latach.

3 – Trzeci projekt to kontynuacja rozwijania Ruchu Taporu w Polsce.

Ten Ruch ma dwa cele:

- umożliwienie zabierania głosu dzieciom i pokazanie, że powinniśmy brać pod uwagę to, czego dzieci nas uczą, jeśli chcemy skutecznie zwalczać ubóstwo i wykluczenie.
- Tworzenie dynamicznej profilaktyki w miejscach, gdzie dzieci są wychowywane (szkoły, świetlice, dzielnice, domy dziecka...). Ta praca koncentruje się wokół takich zagadnień: Jak zapobiegać odrzucaniu dzieci przez ich środowisko? Jak stworzyć w szkołach warunki, dzięki którym wszystkie dzieci mogą odnosić sukcesy? Jak wspomagać przyjaźń między dziećmi z różnych środowisk społecznych?

W ramach wspomaganie rozwoju Taporu, ATD wyda na początku roku 2010 dwa dokumenty: przewodnik dla animatorów grup dziecięcych oraz książkę pt. « W naszych sercach » , która pokazuje jak dzieci mogą być naszymi przewodnikami w walce przeciwko wykluczeniu.

****

Oczywiście kontynuujemy propagowanie Apelu Kieleckiego i kampanii na rzecz dialogu społecznego, dotyczącego ratyfikacji przez Polskę zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej Rady Europy. Pisaliśmy o tym w liście „500 dni”.

Teraz jest również czas, by życzyć Wam Wesołych Świąt, pokoju, radości w Waszych rodzinach oraz pokoju i solidarności wokół Was.

By towarzyszyć Waszym rozmyśleniom u progu Nowego Roku, na drugiej stronie proponujemy tłumaczenie przemowy Victora Hugo, w którym wzywa do prawdziwego wypełnienia obowiązku zaangażowania w zlikwidowanie sytuacji skrajnego ubóstwa. **Czy to wezwanie może nas czegoś nauczyć w Polsce w 2010 roku?**

Wolontariusze ATD Czwarty Świat

17 grudnia 2009

Victor Hugo - 1848

Na temat nędzy powiadam: „Zniszczyć ją.”

Wystąpienie podczas obrad francuskiego Zgromadzenia Prawodawczego, 9 lipca 1848 – tekst integralny opublikowany w: Gérard Gengembre, *Combats politiques et humanitaires*, Pocket, 2002.

Kontekst

P. de Melun zaproponował na obradach Zgromadzenia Prawodawczego, które rozpoczynało właśnie swoją działalność, by „wyznaczyć w urzędach komisję liczącą trzydziestu członków „mającą przygotować i zbadać ustawy dotyczące przewidywania i opieki społecznej”. Raport odnoszący się do tej propozycji został złożony na posiedzeniu z dnia 23 czerwca 1849. Dyskusję otwarto 9 lipca. Jako pierwszy zabrał głos Victor Hugo. Poparł on propozycję, postulując jednocześnie rozwinięcie zawartej w niej myśli...

Debatę naznaczył incydent, o którym warto wspomnieć. Victor Hugo miał powiedzieć: „Należę do tych, którzy myślą i twierdzą, że można zniszczyć nędzę”. Jego wypowiedź wywołała liczne protesty po prawej stronie sali obrad. P. Poujolat przerwał mówcy wykrzykując: „To gruba pomyłka!” Zaś p. Benoît d’Azy stwierdził, przy oklaskach prawicy i środka, że zlikwidowanie nędzy jest niemożliwe.

Propozycja p. de Melun została jednogłośnie przyjęta.

***

Nie jestem, Panowie, z tych, co wierzą, że można usunąć cierpienie z tego świata. Cierpienie jest boskim zarządzeniem. Ale należę do tych, którzy myślą i twierdzą, że można zniszczyć nędzę. (okrzyki i gwałtowne protesty po prawej stronie)

Zwróćcie dobrze uwagę: nie mówię „zmniejszyć”, „osłabić”, „ograniczyć”, „powstrzymać”, ale mówię „zniszczyć”. (Ponowne szmery po prawej)

Nędza jest chorobą ciała społecznego podobnie jak trąd był chorobą ciała ludzkiego. Nędza może zniknąć tak jak zniknął trąd. (Tak! Tak! po lewej stronie)

Zniszczyć nędzę! Tak, to jest możliwe. Prawodawcy i rządzący muszą myśleć o tym bez przerwy, ponieważ w tej materii, jak długo nie robi się tego, co można zrobić, obowiązek pozostaje niewypełniony. (Powszechne poruszenie)

Nędza, panowie – dotykam tutaj sedna problemu – czy chcecie wiedzieć, jak się mają z nią sprawy? Czy chcecie wiedzieć jak daleko może ona sięgnąć, jak daleko sięga – nie mówię tu o Irlandii, nie mówię o średniowieczu – ale mówię o Francji, mówię o Paryżu i o czasach, w których żyjemy? Czy chcecie poznać fakty? (Mówca przerywa)

Mój Boże, nie zawaham się owych faktów podać. Są smutne, ale trzeba je ujawnić. Proszę bardzo, jeśli mam wyrazić całą swoją myśl, chciałbym żeby obrady te dały początek – i jeśli będzie taka potrzeba złożę formalną propozycję – wielkiej publicznej ankiety o prawdziwej sytuacji klas pracujących i cierpiących we Francji. Chciałbym aby wszystkie fakty ujrzały światło dzienne. Jak można uleczyć zło nie zbadawszy ran? (Bardzo dobrze! Bardzo dobrze!)

Tak więc oto fakty.

Istnieją w Paryżu – na tych paryskich przedmieściach, które tak łatwo swego czasu podrywał wiatr buntu – istnieją ulice, domy, doły kloaczne, w których rodziny, całe rodziny, żyją wymieszane, mężczyźni, kobiety, młode dziewczyny, dzieci, mając za posłanie, za okrycie, już miałem powiedzieć za ubranie, cuchnące stopy rozkładających się szmat, zebranych z błota na rogach ulic: coś w rodzaju miejskiego obornika, w którym ludzkie istoty zakopują się żywcem by uciec przed zimowym mrozem. (Poruszenie) (...)

Czy chcecie usłyszeć coś jeszcze bardziej bolesnego? W zeszłym miesiącu, podczas nawrotu cholery, znaleziono matkę z czwórką jej dzieci szukających pożywienia wśród ohydnych i skażonych szczątków na cmentarzystku Montfaucon! (Wzburzenie)

Otóż mówię, panowie, że są to rzeczy, które nie powinny mieć miejsca. Mówię, że społeczeństwo musi włożyć wszystkie swoje siły, wszystkie swoje starania, całą swoją wiedzę i całą swoją wolę, aby nie dochodziło do podobnych rzeczy! Powiadam, że takie zdarzenia, w cywilizowanym kraju, angażują sumienie całego społeczeństwa; że ja który teraz mówię, czuję się współwinny i solidarny (poruszenie) i że zdarzenia takie są nie tylko krzywdą wyrządzoną człowiekowi, ale również zbrodniami przeciwko Bogu! (Długie wzburzenie)

Oto dlatego jestem przejęty, oto dlatego chciałbym przejąć wszystkich moich słuchaczy wielką wagą tej propozycji, która jest poddana pod wasz osąd. Chodzi tylko o pierwszy krok, ale o krok decydujący. Chciałbym, aby to zgromadzenie, jego większość czy mniejszość (nieważne, ja nie uznaję większości czy mniejszości w podobnych sprawach), chciałbym aby zgromadzenie to jak jeden mąż kroczyło do tego wielkiego celu, wspaniałego i wzniosłego celu – do zniesienia nędzy! (Brawa i oklaski)

I nie odwołuję się, panowie, jedynie do waszej szlachetności, odwołuję się do całej powagi, jaka cechuje polityczny zmysł zgromadzenia prawodawców. Na ten temat, jeszcze jedno słowo, i na tym zakończę.

Panowie, tak jak mówiłem poprzednio, właśnie umocniliście, z pomocą gwardii narodowej, wojska i wszystkich dostępnych w kraju sił, właśnie umocniliście panowie rozchwiane państwo. Nie cofnęliście się przed żadnym niebezpieczeństwem, nie zawahaliście się przed wypełnieniem żadnego obowiązku. Uratowaliście społeczny porządek, prawowity rząd, instytucje, pokój publiczny, samą cywilizację. Dokonaliście rzeczy niebłahaej...

Otóż nie zrobiliście nic! (poruszenie) Nie zrobiliście nic, powtarzam to z naciskiem, jak długo utrwalenie ładu materialnego nie ma za swą podstawę wzmocnienia ładu moralnego! (owacje, żywe i jednogłośnie poparcie) Nie zrobiliście nic jak długo lud cierpi! (Brawa po lewej stronie)

Nie zrobiliście nic jak długo macie pod sobą część ludu, która rozpacza! Nie zrobiliście nic, jak długo tym, którzy mają siłę i pracują, może zabraknąć chleba! Jak długo tym, którzy się zestarli a pracowali, może zabraknąć schronienia! Jak długo lichwa żera nasze wsie a w miastach umiera się z głodu, (dłuższe poruszenie) jak długo nie ma braterskiego prawa, ewangelicznego prawa przychodzącego zewsząd z pomocą ubogim uczciwym rodzinom, porządnym rolnikom, porządnym robotnikom, poczciwym ludziom! (owacje) Nie zrobiliście nic, jak długo duch rewolucji ma za swego towarzysza powszechne cierpienie! Nie zrobiliście nic, dosłownie nic, jak długo w tym dziele zniszczenia i ciemności, które odbywa się po kryjomu, człowiek zły wykorzystuje człowieka nieszczęśliwego.

Widzicie, panowie – powtarzam to kończąc – nie tylko do waszej szlachetności się odwołuję, ale także do waszej roztropności, i zaklinam was abyście się na tym zastanowili. Pomyślcie o tym, panowie: to anarchia otwiera przepaści, ale to nędza te przepaści kopie! (Prawda! Prawda!)

Ustanowiliście prawa przeciwko anarchii, ustanówcie teraz prawa przeciwko nędzy! (Dłuższe poruszenie na całej sali. Mówca schodzi z trybuny i odbiera gratulacje od swoich towarzyszy)